

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____ фінансів _____

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 2017 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Державні та муніципальні фінанси

на тему: **«МАЙНОВІ ПОДАТКИ В СИСТЕМІ ДОХОДІВ
БЮДЖЕТУ »**

Виконавець:
студентка_62 групи ЦЗФН
факультету
Музика Л. О.

Науковий керівник:
К.е.н., доц..
Слатвінська М. О.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАЙНОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ.....	7
1.1. Суть та концептуальні засади майнового оподаткування.....	7
1.2. Ретроспектива і тенденції світового досвіду майнового оподаткування.....	15
1.3. Організаційно-правові основи забезпечення вітчизняного майнового оподаткування.....	22
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА ОПОДАТКУВАННЯ МАЙНА В УКРАЇНІ	33
2.1. Моніторинг фіскального значення податків на майно у системі фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування.....	33
2.2. Оцінка фіскального потенціалу податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.....	45
2.3. Аналіз практики оподаткування власників транспортних засобів.....	51
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙНОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ	62
3.1. Зарубіжний досвід майнового оподаткування та можливості його застосування в Україні.....	62
3.2. Шляхи вдосконалення оподаткування власності в сучасних умовах	71
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85

ВСТУП

Одна з важливих передумов становлення демократичної держави – це розвиток місцевого самоврядування. При цьому функціонування бюджетної системи має здійснюватись на засадах децентралізації, яка є фундаментальною основою забезпечення незалежності та життєздатності органів місцевої влади. Ефективна діяльність органів місцевого самоврядування неможлива без достатнього обсягу фінансових ресурсів, які формуються за рахунок власних податкових доходів місцевого бюджету. Тому в більшості розвинутих країн світу основою фінансової незалежності місцевої влади слугують місцеві податки та збори, основними серед яких прийнято вважати майнові податки. На сьогодні формування дохідної частини бюджетів місцевого самоврядування в нашій державі відбувається за рахунок загальнодержавних податків та міжбюджетних трансфертів, а обсяг власних доходів місцевих бюджетів незначний.

Саме такий стан місцевих фінансів потребує кардинальної зміни підходів до зміцнення власної дохідної бази місцевих бюджетів шляхом удосконалення оподаткування майна. Зазначені аспекти зумовлюють актуальність обраної теми магістерської роботи, визначають мету, об'єкт та предмет дослідження.

У процесі дослідження встановлено, що майнові податки – це ефективний інструмент формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Такий висновок зроблено на основі класичного податкового принципу вигоди, за яким суспільні послуги повинні оплачувати ті, хто отримує вигоди від їхнього надання. Надходження від цього податку використовуються для фінансування послуг на місцевому рівні. Спектр майнових податків надзвичайно широкий, і основні елементи цього податку відрізняються залежно від країни.

Аналіз зарубіжного досвіду майнового оподаткування дав змогу сформулювати однозначне твердження: податок на майно є достатньо ефективним інструментом наповнення дохідної частини бюджетів органів

місцевого самоврядування практично у всіх державах світу. Встановлено, що високу питому вагу в доходах місцевих бюджетів мають майнові податки у США (50%), Канаді (40%), Франції (20%) і Великобританії (10%).

Проблеми майнового оподаткування постійно привертали увагу вчених. Серед класиків ґрунтовно їх вивчали Ф. Кене, Дж. Кейнс, А. Сміт, Д. Рікардо, Д. С. Мілль, Ф. Нітті та ін. Серед сучасних вчених, які досліджують питання майнового оподаткування, слід виділити: В. Андрущенка, В. Вишневського, В. Дем'янишина, В. Дмитріва, О. Кириленко, А. Крисоватого, С. Корюнова, М. Лишанського, А. Луцика, В. Масленкову, В. Милосердова, І. Михасюка, К. Панкову, Б. Пасхавера, М. Ратгауза, О. Сагайдака, Д. Полозенка, В. Федосова, Р. Ярулліна.

При написанні дипломної роботи використано ряд законодавчих актів, визначальними серед яких є: Податковий кодекс України, Бюджетний кодекс України, Митний кодекс України та інші, а також публікації періодичних видань України монографії, що стосуються даної теми, практичні показники роботи функціональних підрозділів ДФС України, статистичні та аналітичні дані.

Об'єктом дослідження є процес формування доходів місцевих бюджетів за рахунок майнових податків та особливості функціонування майнового оподаткування.

Предметом дослідження є відносини, які виникають у процесі сплати майнових податків та формування дохідної частини місцевих бюджетів в Україні.

Метою дипломної роботи є аналіз чинної практики обчислення та справляння майнових податків, обґрунтування теоретичних засад майнового оподаткування в Україні, з'ясування його ролі у формуванні власної дохідної бази органів місцевого самоврядування й окреслення напрямків вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження були поставлені такі завдання:

- дослідити теоретичні основи майнового оподаткування, уточнити економічну природу цього виду оподаткування і місце в доходах бюджетів;
- узагальнити особливості функціонування майнового оподаткування на сучасному етапі, визначити виконувані ним функції;
- дослідити механізм функціонування майнових податків і виявити їх недоліки;
- розглянути організаційно-правові основи забезпечення вітчизняного майнового оподаткування;
- проаналізувати джерела сплати майнових податків;
- дослідити практику оподаткування власників транспортних засобів;
- узагальнити зарубіжний досвід майнового оподаткування та сформулювати пропозиції щодо його використання у вітчизняній практиці;
- розробити пропозиції щодо удосконалення механізму обчислення і сплати майнових податків.

В процесі дослідження використано діалектичний метод пізнання та системний підхід, що дало змогу комплексно дослідити питання майнового оподаткування у їх розвитку, взаємозв'язку та взаємозалежності, виявити закономірності та тенденції, притаманні цим податкам. Також використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, що забезпечило вирішення поставлених завдань. Під час аналізу майнового оподаткування використовувались прийоми статистико-економічного методу, а саме: порівняння, групування, середніх величин, показники варіації, графічного зображення та табличного подання результатів дослідження.

Теоретичною та методологічною основою дослідження були праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, класиків економічної теорії, що досліджували проблеми майнового оподаткування зокрема; законодавчі та нормативно-правові акти з зазначеної проблематики незалежної України, країн Східної Європи та СНД; відомчі та статистичні дані Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби, дані Державної казначейської служби та Державної служби статистики України.

Теоретичні і практичні положення, висновки та пропозиції, що містяться в роботі, спрямовані на удосконалення майнового оподаткування. Розроблені автором пропозиції щодо удосконалення справляння майнових податків можуть бути використані управлінням фінансів, податковими інспекціями при формуванні законодавчих та нормативно-правових актів.

Основні положення дослідження було апробовано на студентській науковій конференції на тему: «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи», яка відбулася 14-20 листопада 2017 року в ОНЕУ м. Одеса.

Відповідно до мети, завдань та логіки дослідження визначена структура дипломної роботи, яка складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 93 сторінок комп'ютерного тексту і містить 10 таблиць та 16 рисунків. Список використаних джерел налічує 71 найменування.

ВИСНОВКИ

На основі дослідження концептуальних засад і аналізу сучасних тенденцій майнового оподаткування сформовано нові підходи та розроблено рекомендації щодо зміцнення фінансової бази органів місцевого самоврядування.

У структурі податкових надходжень місцевих бюджетів України до майнових податків належать податки на майно відмінне від земельної ділянки, плата за землю і транспортний податок.

У процесі дослідження встановлено, що майнові податки – це ефективний інструмент формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Такий висновок зроблено на основі класичного податкового принципу вигоди, за яким суспільні послуги повинні оплачувати ті, хто отримує вигоди від їхнього надання. Надходження від цього податку використовуються для фінансування послуг на місцевому рівні. Спектр майнових податків надзвичайно широкий, і основні елементи цього податку відрізняються залежно від країни.

На сучасному етапі, невід’ємною складовою системи майнового оподаткування є земельний податок, роль якого поглиблюється в галузі сільського господарства. Об’єктом оподаткування є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні та земельні частки (паї), що перебувають у власності. Тобто, податкове зобов’язання настає не тільки за фактом користування земельною ділянкою або земельною часткою, а в першу чергу за фактом володіння даним об’єктом, що обумовлює віднесення земельного податку до складу майнових.

Необхідність віднесення майнових податків, зокрема земельного та податку на нерухомість до складу місцевих обумовлюється наступними причинами: дані податки є платою за місцеві громадські послуги; встановлення на місцевому рівні ставок земельного податку та орендної плати дозволяє об’єктивно врахувати розмір рентних доходів від використання земельних ділянок, розташованих у конкретному місті, селищі,

районі, в умовах відсутності фінансових ресурсів на розвиток соціальної інфраструктури, майнові податки можуть слугувати вагомим джерелом доходної частини місцевих бюджетів, що сприятиме збільшенню видатків на соціальну сферу.

Хоча частка майнових податків в податкових надходженнях багатьох країн невелика (від 1,2 до 12,4 %), майнові податки, маючи досить широку базу оподаткування, до якої включені практично всі об'єкти нерухомого майна, займають високу питому вагу в доходах місцевих бюджетів: США (до 45 %), Канади (40 %), Франції (до 20 %), Румунії (19 %), Польщі (14 %), Великобританії і Латвії (13 %), Литви (11%).

Податок на майно у США становить близько 12% від усіх загальнодержавних податкових доходів і 75% від місцевих податкових надходжень. Платниками є юридичні й фізичні особи. Об'єкти оподаткування визначаються окремо законодавством штатів.

В процесі дослідження виявлено недоліки в оподаткуванні майновими податками серед яких можна назвати: не враховується територіальне розташування нерухомості; прирівняне обкладення нежитлової нерухомості суб'єктів господарювання, використання якої призводить до одержання прибутку, і фізичних осіб, у яких в більшості випадків нежитлова нерухомість використовується на неприбуткові господарські цілі (господарські споруди на дачах і у приватному секторі тощо); використовується пільговий підхід до власників кількох об'єктів нерухомості; базою для нарахування податку залишається площа об'єкту нерухомого майна, тобто, в механізм розрахунку податку не закладена ринкова вартість нерухомості.

Для узгодження інтересів платників податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, й територіальних органів державної влади тамісцевого самоврядування важливо дотримуватися диференційованого підходу до об'єктів оподаткування. На підставі дослідження доведено, що для оцінювання вартості майна з

метою оподаткування доцільно застосовувати коригуючі коефіцієнти, які враховують район розміщення житлової нерухомості, віддаленість від центру, інтенсивність транспортного руху, якість побудови, технічний стан, тип будівельних конструкцій, дизайн, наявність додаткових приміщень тощо. Організаційно-правове забезпечення оцінювання об'єктів нерухомості потребує системного вирішення взаємопов'язаних завдань, до яких належать: ідентифікація об'єктів, які підлягають оцінюванню; визначення прав власності; вибір мети і методу проведення оцінювання; встановлення дати, на яку проводиться оцінювання. Неменш важливу роль в оподаткуванні нерухомості відіграє виокремлення науковообґрунтованих підходів щодо встановлення наявності об'єкта майна, що підлягає оподаткуванню, та ідентифікації приналежності цього об'єкта фізичній або юридичній особі, яка володіє правами на згадане майно, тобто визначення платника податків.

Встановлено, що незважаючи на виявлені позитивні аспекти у практиці застосування майнового оподаткування, в Україні все ще простежується неузгодженість дій щодо врахування фіскальних потреб і платоспроможності платників для встановлення ставок та пільг щодо місцевих податків. Відповідно, необхідно визначити можливості і параметри співвідношення доходів від податку на нерухоме майно з потребами регіону. У процесі впровадження такого способу організації податкових відносин обов'язковим етапом є розроблення і прийняття механізму контролю за правомірністю заходів у сфері податкової політики, що здійснюються місцевими владними інститутами, в тому числі й для реалізації принципу фіскальної потреби, а також міри відповідальності за порушення (прорахунки) у цій сфері.

Виявлено, що підсистема майнового оподаткування (особливо житлової нерухомості) у вітчизняній податковій системі є досі проблемною сферою податкових відносин. У зв'язку з тим, що житло задовольняє одну з головних потреб людини та є основним напрямом довгострокового інвестування заощаджень для більшості громадян України, справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, позначається на

якості життя домашніх господарств, оскільки впливає на зміну структури видатків. Наведено аргументи щодо доцільності визначення розміру податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на основі вартості житла, а не за його площею.

Стратегічним вектором модернізації оподаткування майна та підвищення ефективності державного контролю за ним у контексті стимулювання економічного розвитку регіону повинно стати створення єдиного інформаційного середовища шляхом запровадження територіально розподіленої державної системи обліку майна, що дасть змогу забезпечити оперативний доступ до всієї наявної інформації про об'єкти оподаткування. Це сприятиме зниженню ризиків справляння та адміністрування податків на майно, зокрема ризиків, пов'язаних з оформленням активів і неповним урахуванням об'єктів нерухомості; ризиків щодо подвійного оподаткування; ризиків, пов'язаних з неспівставністю податкових баз ідентичних об'єктів нерухомого майна.

Аргументовано, що на державному рівні доцільно розробити науково обґрунтовану уніфіковану методику оцінювання вартості об'єктів майна. В умовах фінансової децентралізації удосконалення технології справляння податку на нерухоме майно дасть змогу збільшити фінансування житлового-комунального господарства в сегменті капітального будівництва об'єктів житла, що позитивно вплине на соціально-економічний розвиток.

До основних шляхів підвищення ефективності застосування транспортного податку в Україні доцільно віднести наступні: відносити до об'єктів оподаткування не тільки «розкішних» автомобілів, а й інші транспортні засоби масового попиту; варто у якості бази оподаткування додатково використовувати об'єм викиду вуглекислого газу, що є основною проблемою, яка стосується власників транспортних засобів; застосування прогресивної шкали оподаткування; доцільним буде застосування таких баз оподаткування: - для наземних транспортних засобів, що мають двигуни внутрішнього згорання – обсяг циліндрів двигуна; - для транспортних засобів

з електродвигунами, з гібридними двигунами, а також яхт, суден вітрильних, моторних човнів і катерів – потужність двигуна; - для водних транспортних засобів у разі відсутності двигуна – довжина корпусу.

Такі впровадження нададуть можливість збільшити надходження до місцевих бюджетів. Подальше вдосконалення оподаткування транспорту слід здійснювати на підставі узагальнення досвіду зарубіжного майнового оподаткування, що сприятиме об'єктивності оподаткування та слугуватиме чинником збільшення доходної частини бюджету.

Аналізуючи надходження коштів до місцевих бюджетів України, спостерігаємо тенденцію до зменшення фіскальної ролі майнових податків у структурі податкових надходжень, зокрема питомої ваги транспортного податку, а питома вага плати за землю – не більше, ніж 14%; місцеві податки та збори також не належать до тієї групи податкових надходжень, які можуть суттєво впливати на зміцнення доходної частини місцевих бюджетів, а відповідно, не виконують своєї основної функції як інструменту впливу на розвиток територіально-адміністративних одиниць.

Податок на нерухомість є менш фіскально значним майновим податком порівняно з платою за землю. Отже, досліджені тенденції та реальний фінансовий стан бюджетів органів місцевого самоврядування свідчать про недостатність фінансових ресурсів, зокрема власних податкових надходжень, необхідних для виконання власних і делегованих повноважень.

Ретроспектива становлення і розвитку податків на майно та світовий досвід оподаткування майна дозволяє зробити висновок, що майнові податки мають найбільш тривалу історію. Однак, сучасна світова практика майнового оподаткування є результатом багаторічного синтезу інтересів держави, платників податків та місцевої влади, яка покликана вирішувати питання соціально-економічного розвитку територіальних громад. В умовах необхідності реформування системи податків на майно в Україні особливо актуальним є вивчення й ефективне використання досвіду зарубіжних країн.

Необхідно зазначити, що організаційно-правова база оподаткування

майна в Україні є недосконалою, суперечною, неузгодженою та потребує удосконалення з метою створення ефективної податкової системи та зростання фіскальної ролі саме майнових податків.

Обґрунтовано необхідність реформування майнового оподаткування шляхом удосконалення податку на нерухомість, який дасть змогу суттєво збільшити надходження до місцевих бюджетів та забезпечить децентралізацію перерозподілу фінансових ресурсів держави.

Таким чином, моніторинг майнових податків у системі фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування засвідчив, що питома вага податків на майно (плата за землю, транспортний податок, податок на нерухомість) постійно зростає. Спостерігається тенденція до збільшення частки доходів у місцевих бюджетах за рахунок загальнодержавних податків, однак їх частка постійно скорочується через спрямування коштів до державного бюджету, що суперечить принципам децентралізації економіки країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн / В. Л. Андрущенко, О. Д. Данілов. – К.: Компютерпрес, 2004. – 438 с.
2. Багрій О. О. Податок на нерухомість як необхідний елемент податкової системи держави / О. О.Багрій // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. Праць. – 2006. - № 6 (61). – С. 46–49.
3. Багрій О. О. Формування механізму оподаткування нерухомого майна в Україні : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : спец наук. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / О. О.Багрій. – Київ, 2011. – 20 с.
4. Балабанов І.Т. Экономика недвижимости / І.Т.Балабанов. – СПб.: Питер, 2000. – 208 с.
5. Бард В.С. Налоги в условиях экономической интеграции [Електронний ресурс] / Научная библиотека. – Режим доступа к матер.: <http://bookmix.ru/>
6. Беляєв В. В. Формування доходної частини місцевих бюджетів на прикладі бюджету АР Крим: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : спец наук. 08.04.01 «Фінанси і кредит» [Електронний ресурс] / В. В. Беляєв; Нац. акад. держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2006. — 17 с. — Режим доступу до матер.: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2006/06bvvbak.zip>
7. Березин М. Ю. Налогообложение недвижимости / М. Ю. Березин. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 368 с.
8. Благун І.Г. Реформування майнового оподаткування у контексті світового досвіду[Електронний ресурс] / Благун І.Г. // Науковий вісник. – 2007. – вип. 17.3. — Режим доступу до матер.:http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/17_3/232_Blagun_17_3.pdf
9. Блонська В. І. Майнове оподаткування як елемент податкових систем в економіках добробуту [Електронний ресурс] / В. І. Блонська// Науковий

вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.4. – Режим доступу до матеріалів:

http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltnu/19_4/122_Blonska_19_4.pdf

- 10.Бобох Н. М. Необхідність запровадження податку на нерухомість в Україні як місцевого податку / Н. М. Бобох // Інвестиційно-інноваційний механізм регулювання розвитку прикордонного регіону : [кол. монограф.] / за ред.. доктора екон. Наук, проф.. М. І. Карліна. – Луцьк : Волин. Нац.. ун-т ім.. Лесу Українки, 2010. – С. 147–159.
- 11.Бобох Н. М. Формування механізму оподаткування нерухомого майна в Україні : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : спец наук. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Н. М. Бобох. – Львів, 2011. – 20 с.
- 12.Большой Энциклопедический словарь [Електронний ресурс] / Академик. – Режим доступа к матер.:<http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc3p/114082>
- 13.Большой экономический словарь/ Под ред. А.Н. Азрилияна. -5-е изд. доп. и перераб. – М: Институт новой экономики, 2002. – 1280 с.
- 14.Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до матер.:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
- 15.Бюджетний моніторинг [Електронний ресурс] / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – Режим доступу до матер.:<http://www.ibser.org.ua/news/556/>
- 16.Виконання бюджетів [Електронний ресурс] / Державна казначейська служба України. – Режим доступу до матер.:<http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list>
- 17.Виконання плану по надходженнямдо бюджету [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу до матер.:http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=66461&cat_id=53608

18. Викулин А. Ю. Финансово-экономический словарь законодательно определенных терминов: учеб.-практическое пособие. / А. Ю. Викулин, Ш. Ш. Узденов. – М.: Дело, 2002. – 200 с.
19. Вилкова Е. Бізнес планування [Електронний ресурс] / Планування і прогнозування. – Режим доступу до матер.: http://moneybiz.ucoz.ru/news/biznes_planuvannja_pidruchnik_skachati_bezoplatno_knizhku_zhurnal_fond_knizhok/2011-07-23-65
20. Вітлінський В. В. Концепція ризику в прогнозуванні податкових надходжень / В. В. Вітлінський, А. В. Скрипник, Л. О. Терещенко. – Вчені записки КНЕУ. – 2001. – С. 289 – 298. – (Вип.3.).
21. Вітлінський В. В. Моделювання економіки: навч. посібник / В. В. Вітлінський. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с.
22. WhyWorryAboutTaxExpenditures?/ TheWorldBankPREMnotes, EconomicPolicy, # 77 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів: <http://www1.worldbank.org/Prem/PREMnotes/premnote77.pdf>
23. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV зі змінами та доповненнями від 09.07.2017 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до матер.: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
24. Городиський І. Оподаткування нерухомого майна відповідно до положень Податкового кодексу [Електронний ресурс] / І. Городиський. – Режим доступу до матер.: <http://legaid.com.ua/opodatkuвання-нерухомого-майна/>
25. Дем'янишин В.Г. Формування та розвиток податкового механізму в економіці України / В. Г. Дем'янишин // Науковий вісник Національного університету ДПС України. - 2007. – № 3 (38). - С. 1-7.
26. Данилишин В. І. Транспортний податок: зарубіжний досвід та українські реалії / В. І. Данилишин, О. М. Стефанків, О. А. Ціжма II Глобальні та національні проблеми економіки. - 2015. - Вип. 3. - С. 702-705;

27. Долга Г. В. Оподаткування майна в Україні: фіскальна ефективність управління та методика адміністрування : автореф. дис. канд. екон. наук / Г. В. Долга . – Київ, 2013 . – 19 с.; Декрет Кабінету Міністрів України «Про податок на промисел» від 17 березня 1993 року N 24-93 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - – Режим доступу до матер.: zakon.rada.gov.ua
28. Дубоносова А. С. Майно як об'єкт оподаткування [Електронний ресурс] / ФП. - 2008. - №3. - С.146-151. – Режим доступу до матер.: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/08dasjoo.pdf>
29. Економічний енциклопедичний словник [Електронний ресурс] / [Мочерний, Я.С. Ларіна, О.А. Устенко, С.І. Юрій]; За ред. С.В. Мочерного; Наукова бібліотека ім.. М. Максимовича. – Режим доступу до матеріалів: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1145312
30. Єсаулов Ю. В. Історичні особливості формування податкової системи в Україні [Електронний ресурс] / Наукові праці МАУП. – 2010. – 1(24), С.112-116. – Режим доступу до матеріалів: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npmaup/2010_1/pdf_files/112-116.pdf
31. Земельний кодекс № 2768-III від 25.10.2001 (Редакція станом на 28.09.2017) [Електронний ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
32. Имущественное налогообложение: за и против [Електронний ресурс] / Магистратура Донецького національного технічного університету. – Режим доступу к матер.: <http://masters.donntu.edu.ua> - 2006/ggeo/sayenko/.
33. Кадебська Е.В. Механізм формування системи оподаткування нерухомого майна в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Е.В. Кадебська; Ін-т регіон. дослідж. НАН України. — Л., 2010. — 20 с.

- 34.Короткевич О. В. Формування системи оподаткування нерухомого майна фізичних осіб [Електронний ресурс] / О. В. Короткевич, О. О. Багрій // ЄП. – Режим доступу до матер.: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ep/2010_1/4_Korotkevych_Bagriy.pdf
- 35.Корягін М. В. Соціально-економічна природа та функції податків / М. В. Корягін, І. В. Гончарук, С. С. Гринкевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.9. – С. 132 – 138.
- 36.Криницький І.Є. Правове регулювання оподаткування майна // Автор.дис.канд.юрид.наук. – Харків. – 2001. – 19 с.
- 37.Кириленко О. П. Світовий досвід організації місцевих фінансів [Текст] / О. П. Кириленко, А. В. Лучка, Б. С. Малиняк, В. В. Письменний // Місцеві фінанси : підручник / О. П. Кириленко, А. В. Дем'янчук, А. Б. Кондрашихін, О. Р. Квасовський ; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2015. – С. 367-395.
- 38.Мазур І. М. Особливості впровадження майнового оподаткування в Україні на прикладі податку на нерухомість [Електронний ресурс] / І. М.Мазур, Н. Д. Габельчук // Науково-інформаційний вісник. – 2010. – №2. – Режим доступу до матер.:http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nivif/2010_2/10.pdf
- 39.Мельник О. Я. Розвиток системи оподаткування майна в контексті міжнародної економічної нестабільності : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.02 / О. Я. Мельник; НАН України, Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. - К., 2011. - 20 с. - укр.;
- 40.Митяй С. А. Система оподаткування нерухомості України: сучасний стан та шляхи реформування [Електронний ресурс] / С. А.Митяй // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 31. – Режим доступу до матер.:http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2010_31/10mcamcs.pdf
- 41.Налогообложение земли и недвижимости:Международный опыт[Електронний ресурс] / Министерство по налогам Дании. – Режим

доступа

к

матер.:

<http://www.uran.donetsk.ua/~masters/2006/ggeo/sayenko/library/art09.htm>

42. Налоги и налогообложение: учебник / [Д. Г. Черник, Л. П. Павлова, А. З. Дадашев, и др.]; под ред. Д. Г. Черника. - [2 изд. доп. и перераб.]. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 328 с.
43. Налогообложение: теории, проблемы, решения / [В. П. Вишневский, А. С. Веткин, Е. Н. Вишневская и др.] ; под ред. В. П. Вишневого. – Донецк: ДонНТУ, ИЭП НАН Украины, 2006. – 504 с.
44. Нестеренко А. С. Майновий податок - транспортний податок, як основа функціонування місцевих бюджетів в Україні. Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал» № 5, 2015- С.149-151;
45. Овчаренко А. С. Транспортний податок в Україні: стан і перспективи/ А. С. Овчаренко II Порівняльно-аналітичне право. - 2015. - №2.-С. 191-194;
46. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
47. Озеров И. Х. Основы финансовой науки / И. Х. Озеров. – М.: Тип. Т-ва Сытина, 1914. – 364 с.
48. Орлик С. В. Оподаткування нерухомого майна (історичний аспект) / С. В. Орлик [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Npkntu_e/2010_18_1/stat_18_1/25.pdf
49. Пашкус Ю. В. Экономика и финансы недвижимости / Н. В. Комарова, Ю. Б. Лы́на; под ред. Пашкуса Ю.В. – СПб: Издат -во СПб университета, 1999. – 186 с.
50. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до матер.: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2755-17>.
51. Про затвердження Методики визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів та внесення змін у додатки 1 і 2 до Порядку визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів, мотоциклів,

- мопедів Кабінет Міністрів України; Постанова, Методика від 18.02.2016 № 66 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/66-2016-%D0%B>;
52. Поляк Г. Б. Налоги и налогообложение: учебное пособие для вузов / Под ред. Г. Б. Поляка, А. Н. Романова. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002. – 399 с.
53. Про заходи з покращення механізму майнового оподаткування [Електронний ресурс] / Податки та бухгалтерський облік. – Режим доступу до матер.: <http://nibu.factor.ua/>
54. Ріппа С.П. Податкова політика як регулятор соціально-економічних процесів в Україні / С. П. Ріппа, Н. П. Пелепей // Науковий вісник Національного університету ДПС України. - 2008. – № 2 (41). - С. 185-192.
55. Реформування податкової системи України [Електронний ресурс] / Юридичний журнал. – Режим доступу до матер.: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2815>
56. Розвиток ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні: Національна доповідь [Електронний ресурс] / [Собкевич О. В, Русан В. М., Юрченко А. Д., Скороход В. О.; під ред.. Я.А. Жаліла. - Національний інститут стратегічних досліджень України. - Київ. - 2011.– Режим доступу до матер.: http://www.niss.gov.ua/public/File/2011_table/0202_dop.pdf
57. Розподіл адміністративних функцій у Данії [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матер.: [masters.donntu.edu.ua/2006/ggeo/sayenko/...](http://masters.donntu.edu.ua/2006/ggeo/sayenko/)
58. Система оподаткування та податкова політика: навч. посіб. / [В. Б. Захожай, Я. В. Литвиненко, К. В. Захожай, Р. Я. Литвиненко]; за заг. ред.. В.Б. Захожая, Я. В. Литвиненка. – К.: ЦНЛ, 2006. – 468 с.
59. Система податкових пільг в Україні у контексті європейського досвіду / А.М. Соколовська, Т.І. Єфименко, І.О. Луніна та ін. – К.: НДФІ, 2006. – 320 с.
60. Собственность [Електронний ресурс] / Глосарій. – Режим доступа к матер.: [http://www.glossary.ru/cgi-bin/gl_sch2.cgi?RIsz\\$lxuiu](http://www.glossary.ru/cgi-bin/gl_sch2.cgi?RIsz$lxuiu)

61. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика становлення/ А. М. Соколовська. – К.: Знання-Прес, 2004. – 454 с.
62. Toder E.J. Tax Expenditures and Tax reform: Issues and Analysis/E.J. Toder/ National Tax Association Meetings. – Miami: Florida, November 19, 2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів:<http://www.urban.org/puplications/411371.html>
63. Фрадинський О. А. Вітчизняний та світовий досвід еволюції оподаткування нерухомого майна [Електронний ресурс] / О. А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. - № 6. – (Т. 4). – Режим доступу до матер.:http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_6_4/346-351.pdf
64. Hinrichs H. H.
A General Theory of Tax Structure Change During Economic Development / Harley Hinrichs. – Cambridge: The Law School of Harvard University Cambridge, 1966. – 30 p.
65. Хром'як Н. Аналіз проблем та перспектив введення податку на нерухомість в Україні на сучасному етапі розвитку економіки [Електронний ресурс] / Хром'як Н. // Галицький економічний вісник. — 2010. — №4(29). — с.149-154. – (фінансово-кредитне забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів). – Режим доступу до матер.:http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gev/2010_4/FINANCIAL_CREDIT_SUPPORT/023.pdf
66. Цивільний кодекс України 435-15 [Електронний ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
67. Чекіна В. Д. Формування системи оподаткування нерухомого майна в Україні: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : спец наук. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» [Електронний ресурс] / В.Д. Чекіна; Ін-т економіки пром-сті НАН України. — Донецьк, 2008. — 20 с. – Режим доступу до матер.:<http://www.nbu.gov.ua/ard/2008/08cvdnmu.zip>

- 68.Юткина, Т. Ф. Налоги и налогообложение: учеб. для вузов / Т. Ф. Юткина. – М.: Норма - Инфра-м, 2006. – 576 с.
- 69.Як Європа стимулює електролюбність – повний огляд пільг по країнах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.electrocars.com.ua/how-european-countries-push-electric-cars/>.
- 70.Янковой А. Г. Многомерный анализ в системе STATISTICA / Александр Григорьевич Янковой. – Одесса: Оптимум, 2001. – 216 с. – (Вып.1).
- 71.Янжул И. И. Основные начала финансовой науки. Учение о государственных доходах / И. И. Янжул. – М.: Статут, 2002. – 555 с. – (т.3).

